

Szerkesztői szállítás

Belső-kiadályt 21. szám, hova a lap szellemi részét illető közlekedések ezimzandók.

Az értékes cikkek díjaztatnak. Kéziratok nem adnak vissza.

Előfizetési díj:

Egész évre 12 frt.
Félévre 6 „
Negyedévre 3 „
Egy hóra 1 „

Megjelenik minden nap, az ünnepekét követő napok kivételével.

KELET

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPI LAP.**Kiadó-hivatal:**

Stein János könyvkereskedése, hova az előfizetések s hirdetések küldendők.

Hirdetési díjak:

Négyezer hasábozott garmond sor ára 6 kr. Pályadíj minden hirdetés után 30 kr. Nagyobb és gyakori hirdetéseknek külön kedvezményt is nyújt a kiadóhivatal.

Hirdetések felvételnek:

Bécsben: Oppelt Alajosnál (Wollzeile 22)
„ Haasensteint és Vogliernél (Neuer Markt 11.)
Pesten: Lang Leopoldnál (Erzsébet-utca 9 szám emelet.)

„KELET“

előfizetési feltételei:

Egész évre 12 frt. Negyedévre 3 frt.
Félévre 6 frt. Egy hóra 1 frt.

Egyes szám ára 5 kr.

Az előfizetési pénzek — legcélszerűbben postai útvánnyal — Kolozsvárra, Stein János könyvkereskedésébe küldendők.

A „Kelet“ kiadóhivatala.

Választási törvény és census.

VII.

(D.) Mi azon nézetben vagyunk, hogy egy újabb választási törvénnyel kapcsolatban egyszersmind az egész parlament reformját várhatjuk, mert a modernebb alkotmányok szerint a képviselőház és senatus, illetőleg az alsó- és felsőház szervezésénél a polgári jogegyenlőség elveiből kell kiindulni, s nem igen lehet csak az egyik kamarát rendezni az újabb kor követelményeihez képest oly módon, hogy a másik kamara ódon és a kor követelményeinek meg nem felelő szerkezetet és elemeit fentarthassa.

És jó részt tisztában van azzal mindenki, hogy az összes parlamentnek, s kiválólá az alsóháznak jelentékeny reformon kell átmenni, a mire nem is annyiban valamely nagy politikai szükségesség, mint a fejlődés s a fejlődő eszmék logikai követelményei sürgetik a törvényhozást.

A mi felsőházunk ellen máskülönben lényeges panaszt emelni nem lehetne; a magyar nemesség felszíne mindig megéjtette a kor szavát s együtt haladott a nemzettel, sőt nagy részben vezéri szerepet vitt feltűnő egyénei által a reformoknál. A felsőház az utóbbi nagy átalakulásoknál nem szolgált gátul a század eszméinek áramlata ellen, s valóban kiérdemelte azt, hogy a nemzet nem csak jó emlékezetével, de némi aggodalmakkal váljon meg a mostani felsőháztól, mely az alkotmány miatt annyi nehéz küzdelem között meg nem tagadta nemzeti érzelmeit.

Bárminő elemek fogják a parlament általános reformjával a mostani felsőházat kicserélni, nem lehetünk biztosak, s csak az idők tapasztalata fogja igazolni, ha vajjon a nemzet nyert-e vagy veszett

a cserében; s ép azért, mert a haza sorsát kétes problémának kitenni nem észszerű, kétségtelenül remélhetjük, hogy a felsőházban a reform után is oly elemeket fogunk találni, melyek irány s állam-érdek szempontjából a mostani elem jobb részének megfelelően.

De nem feladatunk itt e kérdésbe mélyebben beavatkozni, a mire, a mennyiben czimünk alá tartozik, később visszatérünk; itt csakis a képviselőház reorganisatiojáról kell tovább fejtenünk tárgysorozatunk fonalát, és legutóbbi cikkünkben felfejtett nézetünk alapján kivonjuk azon következtetést, mikép mi czélszerűnek és igazságosnak tartjuk azt, hogy királyi és szabad mezővárosaink, melyek a királyság egyik részében, Erdélyben, ekkor még mindig birtak a követküldés jogát; e jogban oly móddal tartassanak meg jövőre is, mikép mondatnék ki a törvényben, hogy minden királyi város és rendezett tanácsos bíró város 30 ezer lélektől küld egy képviselőt, azon királyi és szabad városok pedig, a melyek ekkorig is birtak követküldési jogosultsággal, ezen jogukban továbbra is megtartatnak, a királyi és mezővárosokhoz számíttatván, mint amazoknak contingensei, az oly vidéki községek, melyek az ország egyes részeiben honosult municipalis gyakorlat szerint a kebli városokkal egy közös municipiumot képeznek s azzal eddig is törvénykezési s közigazgatási szoros összeköttetésben állottak.

Ilyen például nálunk Kolozsvár mellett Felek községe; ilyen Beszterce város vidékével; ilyenek a Királyföldön az egyes székek községei, melyek külön városokkal egy városihatósági testet képeztek, maga a Királyföld levén egy nagyobb megye, melyben az egyes székek, mint város községek küldöttjeik által voltak képviselve az universitásnál.

Hajdan a szász föld „Szebenmegye“ (comitatus abementis) név alatt állott fenn, s mindnyájan ismerjük Mátyás király regalissát, melyben Szebenmegye prudens és circumspectus polgárait felszólítja, hogy tetszésök szerint négy-öt képviselőt küldjenek a magyar országgyűlésre.

Később a Királyföld municipalis élete az egyes városok körül csoportosult községekből, melyek külön szász székek neve alatt részben régebben is fennállottak, székenként kifejtett, s minden külön szék bizonyos mérvéken külön gyakorolta municipalis jogait; s így, mint minden királyi és szabad város külön is küldött két-két képviselőt az országgyűlésre, ez azonban egészen városi szerkezet volt;

Jáva, A molukkák, Szumátra, Borneo kéz műiparának termékeit; mert a természetrajzi szintoly gazdag s ritkabeccü gyűjtemény egészen külön van s most foly még rendezése (egyrészt kikészítése) és fölállítása.

A főbenyomás, mit ez ethnográfiai gyűjtemény, melyhez hasonló-teljesseggel azokról az országokról egy európai muzeum sem bír, az emberre tesz, rám legalább tett: a bámulat, meglepetés s gyönyörteljes csodálkozás benyomása, általunk egy részt vadaknak, mindenestre az európai civilizációtól hátramaradottoknak tartott népek képzelhetlen tökélyre fejlett kézműipara láttára. Olvassuk sokszor, hogy Japán, China, a kézműiparban mennyire felülmulják, egyes dolgokban kivált, Európát. Régi dolog, hogy az ipar fejlődése nálok századokkal megelőzött minket. S mégsem voltam elkészülve ilyesmik látására. De még kevésbbé arra, hogy Ceylon, Jáva, Szumátra, a polgárisulástól egészen elzárkózott Borneo ipartermékei közt is annyi bámulásra méltót találjak.

Japánon kezdtük a szemlét, Xánthus vezetése s jellemző értelmezése mellett. A papír-ipar termékei itt a legbámulatosabbak. A bambuszsnád finom hártáiból és rostjaiból, valamint selyemből készült képzelhetlen finomságú papírok, mindenféle használatra, írásra, nyomtatásra, csomagolásra, festvényeknek, falkárpitoknak, függönyöknek, követik egymást. Semmi sem oly szép mint a többnyire kézzel festett kárpitok és falszőnyegek, melyben a rajz genialitásával a színezés üdesége versenyez; papírokat átlátszó finomságú s azért a falon először fekete papírt ragasztanak alapul, arra a festett falszőnyeget, melyen a setét alapszín áttetszik s meglepő hatást gyakorol. A papír-iparhoz sorozom! a könyveket is, melyek közül a képes iskolakönyvek tűntek föl leginkább pl. japáni növények, japáni halak, japáni madarak, színezett képekkel, tudo-

összehasonlítva például Segesvár- vagy Medgyesszék a hozzátartozó falvakkal ama királyi városok municipalis jogát gyakorolta az egész területen, ép úgy, mint Kolozsvár gyakorolja Felek községgel együtt. Csakhogy a szász földi székek municipalis gyűlései a város és a vidéki község lakói közt szabályilag gyakorlatba hozott sajátságos képviselőlet alapján szerveztettek.

Ha az új megyerendezési törvényben a kerület fogalma szerepelne, a szász székek városaikkal együtt ezen politikai kerületek fogalmába foglalhatnának helyet, fenmaradván egyszersmind a kisebb népességű székek, tekintettel a királyi városok fennemlített fontosságára, külön-külön választó kerületeknek; míg az oly székek, melyeknek népessége a 30,000 lelket sokkal felülmulja, a városokra nézve hozandó alaptörvény szerint népességükhöz képest több képviselőt küldhetnének.

Mi általában nagy anomáliának tartjuk azt, hogy midőn valamely kérdésben országos törvényt hoznak, ugyanakkor az ország egyes részeire nézve a törvénynek külön dispositioját fentartják. Ez a mellett, hogy anomalia, sértő is az ország más oly részeire nézve, a melyek szintén külön szabad és fényes istitutiókkal birtak, s melyekre még sincs tekintet épen azért, mert az alkotmányos honegység fogalma az ily specialis jogokra való folytonos tekinteteket kizárja.

A Királyföldnek is vagy egy, vagy több országos megyévé kellene beosztatnia; ez egy vagy több megye egyes kerületeit képeznék a székek, azon esetre, ha a városok a vidékektől külön municipalis életre szakadni nem akarnának. Ezen egyes kerületek vagy székek gyakorolnák és élveznék úgy, mint eddig a városok municipalis jogát, azaz a központi város a hozzá tartozó községekkel együtt tekintetnek egy város községnek, minthogy most is az, s így élvezné együtt a városokra nézve hozandó országos törvények előnyeit, a nélkül, hogy mindannyiszor az ország egy része, a külön szerkezet ürügye alatt külön törvény tárgya legyen, holott ez ürügy valódiilag nem létezik, mert egy szász szék ép csak egy oly városihatóság, mint egy királyi város Erdélyben.

Ha tehát a városok követküldési jogát szabályozó törvény ilyképpen lenne szövegezve, a mint mi fennebb érintettük, akkor a dolog természete szerint minden oly municipium, a mely városból s ahhoz

mányos rendszerben s igen jó ábrákkal ellátott iskolakönyvek. Aztán egyes iparágak (rézbányászat, vas-öntés, selyemszövés stb.) tankönyvei képekkel; a japáni birodalom részletes térképe, Jeddo alaprajza, az óriási város minden egyes épületeig menő részletezéssel stb. A kosár- és gyékény-fonás mestersége is a legnagyobb tökélyig s az izlés ritka művészeteig van vité; e részben is nagyon gazdag a gyűjtemény; kosarak, szőnyegek, tálcák, kalapok, rosták, szelenczék stb. váltják egymást, a mesterségbeli ügyesség, a kiviteli tökély s a műizlés megannyi mintái. A porcellán a chinaival versenyez; szépségre — első tekintetre legalább előttem — felül is mulja azt. A mintegy 80 számot magában foglaló gyűjtemény lehető teljességgel képviseli a különböző anyag-, alak-, festés- és izlés-módorokat; nekem a jeddói tojáshej-porcellán leginkább tetszett, nevének igazán megfelelő finomságával. A selyem-példányok: nyers selyemben, szövetekben, fényűzési cikkekben, kész öltönyekben, egyik szebb a másiknál. Nem állnak hátrább a bronzművek, melyekhez szépségben hasonlókat nürnbergi diszműáru kereskedéseink legdrágább darabjai közt hiába keresünk. Hát a festett, kerek, leveles, könnyű napernyők tarka gyűjteménye: bambusz-meg papír- vagy selyem-anyagból! Papier-macheból szebben dolgoznak mint a francia diszmű-készítők; egy fő-rangú delfin toilett szekrénye, ékszerartórája, gyöngyház-kirakkal megörvendeztetve akármi királynét! — A fegyverek közül csak azt a rövid kardot említem, melynek nemes rendeltetése: hogy a párbaj-esetben becsületbíróság által halálra ítélt lovag, sajátkezüleg hasítsa fel a hasát vele; harikári a neve. Még csak a pénzre vessünk egy futó tekintetet, melyek a legértékesebb idők óta, mintegy 120 darabbal vannak képviselve; és siessünk Japánból, hogy maradjon időnk a többire is.

(Vége következik.)

A „KELET“ TÁRGZÁJA.

Pesti levelek.

VII.**Pest, máj. 19. 1871.**

Ritka élvezetben részesített ma néhányunkat Xánthus János. A közelebbi napokban szíves leveleket intézett volt a szerkesztőségekhez, ma délelőttre meghívta őket a m. nemz. muzeum természetiek osztálya helyiségeibe, hol az általa, tavalyi kiküldetése alatt Keletásziában országos költségen beszerzett népműi tárgyak gyűjteménye már fölállítva és rendezve van; s mielőtt pünkösd után a nagy közönségnek is megnyitánának, a hírlapíróknak akarta bemutatni először. Én, megvallo, a „Kelet“ jogán érttettem magamra a meghívást, mely egy Szerkesztő barátomnál esett értesemre, s most kötelességemnek tartom mindenekelőtt a „Kelet“-ben számot adni első benyomásaimról.

Nem oly könnyű dolog, mint tisztelt olvasóim talán gondolják. Több mint harmadfélszer tárgyon futottunk át, kevesebb mint harmadfél óra alatt, a legtarkább vegyületben. S mily tárgyak! egy tőlünk távol eső, idegen világ sajátlagos iparának soknemű termékei, melyekhez — legnagyobb részben — nálunk semmi sincs a mi hasonlítható volna, egy részének még használata vagy rendeltetése is hosszabb magyarázatot igényelne.

Nagy teremben, üvegszekrényekben, többnyire gyönyörű világossággal rendezve, itt-ott azonban a tárgyak sokasága s a tér szűke volta miatt tulságosan balmazva, meglepő csoportozatokban látjuk itt Japán, China, Kochin-china, Sziam, A maláji szigettenger, Ceylon és környezete,

tartozó községekből áll, s így a Királyföldön levő külön szék is ezen törvény alá értetnek, s nem kellene az egyes részekre külön codicillusokról gondoskodni minden egyes törvény meghozatalánál.

Pest, máj. 20. 1871.

(A.) Egy hét óta izgató hírekkel van telve a levegő. Mindenütt a crisisről beszélnek, válság van a Deák-pártban, válság a kormányban, ezt hirdetik az ellenzék lapjai sőt egyik közlőny elég naiv volt azt hirdetni, miszerint az ország a personalis unió beálltának előestéjéhez ért. Ha ez izetlen jövődölések, ez ellenzéki lármának okait vizsgáljuk, úgy azt fogjuk találni, hogy oppositiónk föllépése és diadalzaja ma is oly indokolatlan, mint nem egy hasonló esetben már előbb volt, s hogy nemcsak a Deák-párt, mely szoros összetartásáról épen a múlt héten tönk fénys tanúságot, hanem az Andrássy-kormány is távol áll egy szerencsétlen folyamat vehető válság előpillanatától.

Horváth Boldizsár igazságügyminister várható visszalépése indította meg az ellenzék örömjaját. Valóban bámulunk kell azon ügyességet, de egyszersmind a lelkiismeretlenséget is, melylyel oppositiónk ezen magában véve jelentékeny, de azért a párt érdekeire, jövőjére, mai állására befolyással nem bíró eseményt saját céljaira kizsákmányolni iparkodik. Az tény, hogy Horváth Boldizsár a múlt hét végén benyújtotta lemondását, melyet a kormányelnök hosszas vonakodás után végre ő felsége elé terjesztett, ki azt elfogadta. De bármily veszteség is a kormányra, Horváth Boldizsár visszalépése, ki eddig annak első rangú tagja volt, azért magát a kormányt megingatni, még kevésbé pedig a Deák-pártot szétugrasztani nem fogja. Ellenkezőleg, minden elfogulatlan vizsgáló kénytelen elismerni, hogy Horváth Boldizsár visszalépését nem politikai, hanem tisztán magánérdekek sugallták. Ő ugyanazon pillanatban adta be lemondását, midőn mind ő mind a kormány elatans bizalmi szavazatot kapott a képviselőháztól, mely a törvényszékek és járásbírószágok székhelyeinek meghatározását a ministerium kezébe tette le. Ily tény után politikai indokokból visszalépni nem szokás s ha Horváth Boldizsár mégis visszalép, kétségtelen, hogy ennek oka magán viszonyokban keresendő. Különben ezen indok közismeretű. Horváth Boldizsár az alakulásban levő nagyszerű magyar földhitebank kormányzója leszen, leteszi tehát a súlyos államhivatalt, de azért továbbra is — a párt egyik hű tagja és támasza leszen.

Mi a többi ministerek visszalépéséről keringő híreket illeti, azokkal bővebben foglalkoznunk nem érdemes. Pauler és Gorove uraknak eszökbé sem jut, hogy ez idő szerint fényes, de fölötté terhes tisztoktól magváljanak. Sem ok sem alkalom nincs az ily lépésre s reméljük, hogy egy hamar nem is leszen. Azonban Festetich György gróf ő felsége személye körüli minister csakugyan visszalép, de itt már senki sem keres politikai indokokat. A gróf ur hivatása inkább tisztán formalis, mintsem politikai; ő közvetíti az összeköttetést Bécs és Pest között, de mivel általában Bécsben lakik, a Pesten történő események folyamára igen kevés befolyást gyakorolhat. Mint értesülünk helyére Wenkheim Béla báró, volt magyar belügyminister fog kinevezetn, mi kétségteljesül kitűnő választás, mivel a báró ur nemcsak finom gentleman, hanem egyszersmind felvilágosodott nézetű politikus is.

Még egy más fontos személyváltozás híre terjedt ma

Franklin Beniamin

párhuzama a régi héberek s az Egyesült Államok szakadárjainak magokvisellete közt*)

„Egy, a szövetségi alkotmányt pártoló szónok mondta egy nyilvános gyűlésben, hogy az emberek legnagyobb részének ellenkezése egy jó alkotmány iránt oly nagy, hogy ha egy menyey angyal hozna is nekünk egy, az égben külön számunkra készített alkotmányt, ez nem találna kevésbé heves ellenzésre.

„Szemére vetették, hogy e nézete tulságba csap át — e vád ellen nem igazolta magát. Valószínűleg nem jutott azonnal eszébe, hogy a tapasztalás mellette bizonyít, s hogy ezt minden történetek leghitelesbika — a Biblia — tanúsítja; más különben hiszem, képes lett volna fenntartani. nézetét e kétségbevonhatlan tekintély alapján.

„A legfőbb lénynek tetszett egy családot nevelni fel, míg végre nagy nemzet lett belőle. Miután Isten e népet szolgálja Mózes által véghezvitt nem egy csoda útján a szolgaságból kivezette, e választott szolgájának az egész nemzet jelenlétében alkotmányt és törvénykönyvet adott, melyet a népnek meg kell vala tartania. E törvénykönyv kíséretében és szentesítésül nagy jutalmak ígérte, szigorú büntetésekkel fenyegetés volt, az engedelmisség, illetőleg az engedetlenség következményeül kitűzve.

„Ez alkotmányt, bárha az istenség állítottatott élére, (ezért nevezik a politikai írók Theocratiának) csak Isten szolgái segítségével lehetett életbe léptetni; ezért lettek Áron és fiai, valamint Mózes az új kormányzat legfőbb hatósága.

„Azt kellene hinni, hogy a hálás nép örömmel fogadta oly férfiak kinevezését, kik nemzetük szabadságá-

el befolyásosb köreinkben. Azt beszélték, hogy Bedekovich Kálmán báró horvát bán szintén vissza fog lépni. Ez eseménynek természetesen csakugyan politikai indokai lennének, ha megvalósulna. De mint biztos információk alapján irhatjuk, az eshetőség beállni nem fog. Bedekovich ur valóban följárlotta lemondását, mihielyt a legutóbbi horvát választások eredménye köztudomásra jutott. Eddig a választásoknak mintegy fele lön megejtve s ezek valóban igen rosszul ütöttek ki a horvát unionista párt részére, mely eddig jelentékeny vereséget szenvedett. Bedekovich báró tehát kötelességének tartá lemondását benyújtani, mely azonban nem fogadtatott el pedig főleg két okból nem. Mindenek előtt valószínű, hogy a választások másik fele kedvezőbb lesz az unionistákra, de ha ez nem történék, a magyar kormány annál kevésbé akarná magát Bedekovich báró további támogatásától megfosztani.

Horváth Boldizsár helyébe eddig főleg két nevet említett a közvélemény. Horváth Lajos, Miskolcz városának volt képviselője s a községi törvény készítője s Perczel Béla képviselőt. Az első már visszautasítá az ajánlatot, a második még világosan nem választott, ámbár valószínű, hogy ő nem fogja magát az igazságügyministeri tárca átvállalására elszánni. A jövőd igazságügyministerre fölötté terhes feladatok várnak. Neki kell a jogszolgáltatási reform nagy művét végrehajtani s ez oly feladat, melytől nem egy ember joggal visszariad. Van azonban okunk hinni, hogy az igazságügyi ministerium élére oly férfi fog állittatni, ki a hozzá kötendő számos igényeknek lehetőleg eleget tenni akarattal és képességgel bírand.

BELFÖLD.

Nyílt levél

Oláhfalú nagyérdemű plébánusa, tisztelendő Bálint Ignác urnak.

Miután Erdélyben már 1557 jun. 1-én kimondotta a Tordán tartott hongyülés a vallások jogegyenlőségét s miután ezen szentesített törvény több országgyűlési határozat által megerősített; miután a legújabb korszakban az interconfessionalis törvényben az országgyűléshez testülete ismét kimondotta ez eszmét, sőt az eddig uralkodó vallás által per abusus gyakorolni szokott reversálisokra nézve szentesített törvényben mondotta ki, hogy „semmisek, jogerővel nem bírnak”: abban a hitben élttem, hogy hazánk területén nincs egy mivelt és igazhazafi pap, ki e szentesített törvényeket ne tisztelje. Azonban csalódtam, mert Tisztelendőségem a mai napon egy pár ifjút házasságra összekötvén Dániel Károly rom. kath. ifjút k.-vásárhelyi születésű, Oláhfaluban lakó Kiss Ámáli ref. hajadon hivem- és tanítványommal, ez utolsótól nem állította a szentesített törvények megszegésével, reversálist iratni alá az iránt, hogy minden gyermekét az egyedül üdvözítő rom. kath. religioban fogja kereszteltetni és neveltetni.

Ezen tény a szentesített országos törvény lábbal tiprása a más felekezet lelkiismeretén elkövetett erőszakos sérelem, lélekvtásár, a jelenkor fölvilágosultságával össze nem egyeztetető botrányos tény.

A miveltségi kötelezettség felelőssége alatt tisztelettel hívom fel Tisztelendőségemet, szíveskedjék kijelenteni, minő jögon tette ezt? Minő törvény szabadtja fel, mint igaz magyar polgárt, szentesített törvényeink kötelezettsége alól? Önök más törvény alatt élnek-e, mint a melyeket a magyar törvényhozó testület alkot? Melyik törvény teszi kö-

nak visszasszerzésében tünnek ki és tették kockára életüket, nyiltan ellenszegülvén egy hatalmas uralkodó kénynek, ki a népet rabszolgaságban kívánta tartani. Azt kellene hinni, hogy egy számukra, s pedig maga az istenség által készített alkotmány általánosán a legjobb fogadtásban részesült.

„De a tizenhárom néptörzs mindenikében találkoztott néhány elégedetlen és nyughatlan szellera, kik folyton izgatták a népet az új kormányzat elvetésére, tették pedig ezt különféle indokokból.

„Némelyek szülőföldük, Egyiptom iránt némi vonzalmat őriztek meg s valahányszor kellemetlenség, nehézségekkel, a helyzet változtának e természetes és kikerülhetlen következményeivel találkoztak, főnökeik ellen fordultak, mintha ezek lennének a baj oka s nemcsak vissza akartak Egyiptomba térni, de megkövetni azokat, kik őket onnan kiszabadították.

„Azok, kik a bálványimádás felé hajoltak, elégedetlenség voltak aranyborjújuk lerontása miatt. Sok főnök attól tartott, hogy az új alkotmány külön érdekeiket veszélyeztetni fogja, s a jó helyeket Mózes és Áron családja s barátjai foglalják el.

„József és a Talmud közölnek részleteket, melyek a sz. írásban hiányoznak, s tudunkra adják, hogy Corah, ki főpapságra vágyott és sértve volt, hogy ezt Áron nyerte el, panaszt emelt, hogy Mózes e kinevezést, a nép beleegyezete nélkül tette, s vádolta Mózes, hogy ravaszul külföldre árutakon ejté birtokába a kormányt, fosztatta meg a népet szabadságaitól s esküdt össze Áronnal, hogy a zsarnoki uralmat családjában állandósítsa. S így Corah, bár valódi indoka az volt, hogy Áron helyét ő foglalja el, elhitette a néppel, hogy csak a közjót akarja.

„S ekkor a nép, izgatásai által felindítva kiáltani kezdett és nagyraavágys-, sikkasztással vádolták Mózes. A sikkasztásra nézve minden bizonyág hiányzott, pedig tények, ha igazak, természetüknél fogva könnyen bizonyíthatók. De ily vádak mindig elérték céljukat a népnél, mert egy vádat sem emelnek és hisznek el gazok oly könnyen, mint épen a gasság vádját.

telességévé Tisztelendőségemnek, hogy a „cogita intrare” eszmét a még meg nem születettek nézve is kiterjeszsze?

Ha másfelekezet papja tenné ezt hallgatójával, nem tartaná-e Tisztelendőségem tiszteletre méltó felekezete ellen elkövetett botrányos sérelemnek? Ha igen, miért nem tartja meg, Jézusnak, kinek oltára körül szolgált, arany szavait: „a mint akarjátok hogy az emberek ti veletek cselekedjenek, ti is azonképpen cselekedjétek azokkal”?

Kézdi-Vásárhelyt, május 15. 1871.

Székelly János s. k.
ref. pap.

KÜLFÖLD.

Kolozsvár, május 22.

(s.) A kormánycsapatok döntő támadása Páris előtt még mindig késik, úgy hogy végre is gyanus szemmel kell tekintenünk az annyszor híresztelt előnyökre. A harezttérről érkező hírek egybírán fölötté ellenmondón hangzanak. Párisban híre jár, hogy a felkelők szerencsésen harcoltak tegnapelőtt Clichy s a Maillot-kapu körül. Versailles-ból sürgönyzik, hogy a kormánycsapatok tegnapelőtt este szuronyrohammal oglalták el a Montrouge-erőd mellett Grange-Ory-t. Az elfoglalt állomást azonban csakhamar ismét oda-hagyták, mivel az nagyon ki volt téve az a ellenséges tűznek. A felkelők a Dauphine-kapunál egy 30 ágyuból álló üteget állítottak föl.

Mac-Mahon tábornagy a Vendome-szobor lerombolása miatt napiparancsot intézett katonáihoz, melyben többek között következőleg így szól:

„Az idegen ellenség megkimelte e szobrot — a commune lerombolta azt. Emberek, kik magukat francziáknak nevezik, a németek szemei előtt le merték rombolni a szobrot, mely tanujele volt atyáitok győzelmének az egyesült Európa ellen. Azt hitték, hogy el fogják törölhetni azon katonai erények emlékét, melyet e szobor képviselt. Katonák! Ha a Vendome szobor által, felköltött emlékek nincsenek is többé érezbe vésvé, élnek sziveinkben! Lelkesülve ez emlékektől, a hazaszeretet, bátorság és engedelmességnek zálogával fogjuk megajándékozni Francoziaországot.”

A terrorismus és anarchia teljes Párisban. A jóléti-zottság — mely legkorlátlanabb hatalmat gyakorol — ujabban tíz lapot nyomott el, köztük vannak az „Avenir National”, „Revue des deux Mondes”, „Patrie”, „Commune”, „Justice” sat. Egyuttal a bizottság meghagyja, hogy a küzdelem vége előtt semmiféle új lap ne jelenjék meg, és hogy minden cikk a szerző által legyen aláírva. A commune ellen intézett hírlapi támadások a hadi törvényszék által fognak elítéltetni. Nemkülönben a haditörvényszék elé kerülnek azon tisztok, kik vonakodnak teljesíteni a jóléti-zottság parancsait.

A commune keblében teljes a meghasonlás, 21 tag nem vesz többé részt az ülésekben. A commune azon hirt terjeszti, hogy a felkelők visszafoglalták az issy-i lyceum melletti hadállást és kiűzték a kormánycsapatokat Vanves faluból. De e hír valószínűleg koholmány. Zamoyszki László gróf, az ismeretes lengyel emigráns állítólag igencompromittálva van a párisi tölténnygyár fölrobbanása ügyében.

A „Cri du Peuple” című radikális közlőny azzal fenyegetőzik, hogy a commune el van határozva inkább légberöpíteni egész Párist, mint megadni magát. — A templomfosztogatások ismét napirenden vannak Párisban. A „Notre Dame des Victoires” egyházban minden ezüst gyergyatartót lefoglalt a commune.

„Végre kétszázötvenen a főnökök közül, tribuskaikban nagy férfiak, híres nevek felizgatott tömeg élére álltak, s az őrzöngés oly fokára csigázták, hogy az kiáltá: „kövezzük meg őket, kövezzük meg s így biztosítsuk szabadságainkat!”

„Mindebből kitűnik, hogy a héberek njon szerzett szabadságukra féltékenyek voltak. E féltékenység magában nem hiba, de rozszlelkű emberek vezetése alatt, kik közérdekről beszéltek s csak saját érdekeikre gondoltak, Izráel népe nagy nyomort vont magára.

„Ugyane megbecsülhetlen történeti kutfő adja tudunkra azt is, hogy századok letorgása után, midőn az alkotmány elavult, s megromlott és javítását indítványozák, a népség, melynek ősei uralomvágygyal vádolták Marest, kiáltván: kövezzétek meg, kövezzétek meg! ugyane népség, a főpap és írástudók által felizgatva vádoló a Messiást, hogy zsidók királya akart lenni s kiáltá: fessítsd meg! fessítsd meg!

„Miből szabad következtetnünk, hogy a népnél valamely politikai intézmény irányában mutatkozó ellenszenv nem mindig jele annak, hogy ez intézmény rossz, még akkor sem, ha kiváló férfiak indítják s vezetik is ez ellenzékét.

„Abból, hogy hevesen s ok nélkül ellenzik az alkotmányt, korántsem akarom azt a következtetést vonni, mintha nemzetgyűlésünk valami isteni sugallat befolyása alatt létesítette volna e fontos cselekményt. De bevallom, oly nagy bizalmam van a világnak a végzet általi általános kormányzatában, hogy nem képzeltetem, hogy annyi millióknak, kik ma élnek, vagy kik egy nagy nemzet utókorát alkotandják, jólétére oly nagy befolyásu tény; hogy e tény — mondom — bekövetkezhett volna a nélkül, hogy bár bizonyos fokig lett volna befolyása, igazgatása s kormánya alatt e mindenható, mindenütt jelenvaló, s mindig jóltevő Urnak, kiben minden olesőbb lény él, hat és létezik.”

*) Mutatvány Laboulay „Az Egyesült Államok története” című nagybecsű munkájából (kiadja Ráth Mór) Franklin utolsó betegágyán írta e szép pádázatot azok ellen, kik az új alkotmányt elfogadni nem akartak. Onálló becsét e kis remekműnek az is eléggé tanúsítja, hogy mai viszonyainkra — társadalmilag és politikailag — ép úgy talál, mint amaz időkre, midőn iratott. Szerk.

Versaillesból sürgőnyzik, hogy Thiers rábeszélése folytán 140 baloldali képviselő lemondott azon indítványról, mikép Thiers két évre bizassék meg a kormányelnökséggel.

A commune egy rendelete a rablást és lopást halálal bünteti; az összejövetelek általában betiltatnak; a tengerész-hadtest feloszlattatik. — Mortier a commune ülésében azon indítványt tette, hogy az isteni tiszteletek eltörlessenek. — Tegnap két állítólagos kém lövett agyon. A tölténygyár felrobbanása ügyében mint bűnrészesek még négyen fogattak el s ítéltek halálra.

A torlaszbizottság elrendelte, hogy a város déli részén a körfalakkal határos utcáskorlatok képező házak kiürítendők, minthogy e házak lövésekkel láthatók el. A közbiztonsági választmány jelenti, hogy a commune beegyezésével a hadügy vezetését átvette.

Bismarck herceg, mikor a béke megerősítéséről értesült, a birodalmi gyűlésen következőleg nyilatkozott: Uram! Van szerencsém közölni a magas gyűléssel, hogy a francia kormányhozam hozzá meg érkezett hivatalos jelentése szerint a versaillesi nemzetgyűlés, mint már a nyilváníthatóságra jutott, ratifikálta és a területcserébe is, a mint mi javasoltuk, beleegyezett. (Tetszés.) A béke feletti összes előterjesztés feletti szavazás nagy többséget mutat fel, mert 443 szóval 98 állott szembe és e 98 szavazat ellenzése is — francia részről hozzám küldött nyilatkozat szerint — csak az általunk ajánlott területcserére vonatkozik és nem magára a béke ratificációjára, úgy hogy feltehetem azt, hogy a béke ratificációja e clausula nélkül egyhangulag történt volna.

E hírkövetkeztében legfelsőbb parancsra ma Frankfurtban megyek, hogy a ratificációt kicseréljem és az ugyanott levő francia miniszterekkel tárgyalásokat kezdjek, melyekre jelenleg viszonyaink miatt Franciaországhoz és az egyes békefeltételek kivitele miatt szükség van. (Tetszés.)

A KELET magán-távirata.

Feladatott Pesten, május 23. 9 ó. 40 p. d. e.
Érkezett: május 23. 10 ó. 20 p. d. e.

A delegációk tegnap nyitattak meg; a németek Schmerlinget választák elnökükké; a magyarok elnöke Majláth Antal gróf, alelnöke Bittó István lón. A szakszervezetek is megalakultak már.

Tegnapelőtt este hatkor a versaillesiak tüzelése folytán, a lázadók elhagyták a város falait és a város belsejébe vonultak, mire a versaillesiak két hadosztálya Issy ágyuinak fedezete alatt két rombalőtt kapun át Párisba nyomult; ez első benyomulokat követte Ladmirault hadteste tegnap reggel. E nap 80,000 versaillesi volt Párisban egész a diadalivig, és az avenue Uhrichig nyomult, és a katonai iskolát megszállotta. Tegnap élénk ágyutűz és utca harc folyt a torlaszokon. Páris egészen cernirozva van. Állítólag Dombrowszky is körülvértetett. Assy fogolykép Versaillesba szállítottatt.

Párisban óriási izgatottság uralg; a rendbarátok elrejtőznek, a csöcselék dühétől félve, hogy mészárlást, fosztogatást kezd.

A nemzetőrség jelentékeny része a versaillesiakhoz csatlakozott.

A compromittáltak nagy része, három leghajón, elmenekült.

NAPI HIREK.

— Szerkesztőségi szállásunkat a belkirály-utcai 21. számú házba (az udvaron balra) tettük át. Figyelmeztetjük e változásra ügyfeleinket.

— Pályázat. A közoktatásügyi ministerium a természeti tudományok alapos taníthatása végett, ide vonatkozó egyéb intézkedései között, szándékozik az állami tanítóképeztéket s a hatóságok által álló elemi felső nép- és polgári iskolákat oly ásvány- és sziklagyűjteményekkel felszerelni, melyeknek segítségével a természetrajz ezen ágait alaposan és kellő terjedelemben lehessen tanítani. E célból szakemberekkel a tanítóképezték, felső nép- és polgári iskolák számára ásvány- és sziklagyűjteményt állíttat egybe, melynek tárgysorozata részletesen közöltetik a tegnapi Hivatalos lapban. Az így összeállított gyűjteményeket pályázat útján kívánja beszerezni; felhívja ennél fogva az ásvány- és sziklafaj-gyűjteményekkel kereskedőket, állítsanak össze ily kétféle kettős ásvány- és szikla-gyűjteményt, melynek ásványdarabja kisebb középnagyságúak, sziklafaja pedig 1 1/2" széles és 3" hosszú mértékűek, egyszersmind a faj tulajdonait lehető jól kitértetők legyenek; legyen minden darab megszámozva s mindenik gyűjteményről a szükséges névjegyzék mellékelve; egyszersmind a gyűjtemény ára is határozottan be legyen jelentve. Az elfogadott gyűjteményből többrendbeli fog azonnal megvételre megrendeltetni; egyszersmind országosan ki fog hirdettetni, hogy az ásvány- és szikla-gyűjteményeket beszerezni akaró iskolák a pályát megnyert ásványkereskedőhöz forduljanak. A pályázat határideje folyó évi június hó 25-ik napja, melyre a pályázók gyűjteményeiket csupán papírban, és egy közös katalógusba bepakolva, a magyar királyi vallás- és közoktatási ministerium iktató hivatalába küldjék be.

— A helybeli zene-conservatorium június 4-én hangversenyt rendez. Ezen hangversenyre az egyet alapszabályai értelmében csakis conservatoriumi tagok jelenhetnek meg. Mint halljuk a választmány e szabályt szigorúan meg akarja tartani.

— A zene-conservatorium f. hó 29-én azaz ünnep másodnap délelőtt 11 órakor rendkívüli közgyűlést tart.

— Szerénység. Herman Ottó, az erd. muzeum állattani öre, nyilatkozik az Ellenőrben, hogy a zoologia terén Friwaldszky János többet tett nála, s hogy Friwaldszky mult évi felszólítását, mely szerént irodalmi jegyzékei fölterjesztése által adja meg lehetőségét az akademiába való beajánlásának, visszaautasította, mert „az akadémiai tagság sem nem volt, sem nem lesz törekvése célja,“ mert „rendjelekre és diplomákra törekedjenek azok, kiknek örömeik telik az efélékben.“ E szerény nyilatkozatot különben bizonyos „Ernye“ „furesaságai“ idézték elő, melyek az utóbbi napokban a pesti lapokba költöztek át s a többek közt hibáztaták az Ellenőrben az akademiát, hogy miért nem választá meg tagjául Herman Ottót is.

— A helybeli kath. főgymnasium tegnapi majalisa, bár kissé csipős hidegben, de annál melegebb kedélyességgel folyt le a Török-vágáson. Igen nagy számú és fényes társaság gyűlt össze a gyönyörű tájon s a szívélyes házi gazdák mindent elkövettek vendégeik testi lelki mulattatására. Folyt a vidor tréfa terített asztalok mellett, szökött a zene, járt a tánc s a tűzvérű fiatalság fáradhatlan eréllyel járt — a bolondját s míg fenn, a hegytetőn, a költői mulatság folyt, a völgyben alant a prozaikus vasúti vonat dübörgött és sivitott végig. Ifjú és öreg csak késő este tudott megválni a szép mulatságtól, melynek fényét a királyi biztos ur is emelé jelenlétével.

— Galgóczy úr, mint a „Magyar Polgár“ külmunkatársa. A kolozsvári Deák-párt érzékeny, vagyis inkább furcsa veszteséget szenvedett. Galgóczy Károly, a Victoria biztosító társaság vezérigazgatója, ki annak idején tevékeny részt vón a követválasztásokban s pártunk előnyére működött: most egyet gondol s fölcsapott a baloldal zászlója alá. Nyomatott leveleket küldözget a társaság részvényeseinek, melyekben a „Magyar Polgár“-t ily szavakkal ajánlítja: „T. cz. A „Magyar Polgár“, Erdély legelterjedtebb napi lapjainak egyikét, mely társaságunk érdekét kitűnő figyelemmel kíséri, és meggyőződésem szerint a legjobb irányban pártfogolja, (?) tisztelettel ajánlom a „Victoria“ biztosító társaság részvényesei becses figyelmébe. E lapra előfizetés által az erdélyi hazai dolgokkal is folytonos ismerettség szerezhető. Kelt Kolozsvárt, 1871. máj. 17-én. Galgóczy Károly, a „Victoria“ biztosító társaság vezérigazgatója.“ Nem kívánunk reflectálni azon sajátosság helyetire, melyet Galgóczy úr e levélben tanusít, midőn pártállását könnyedén változtatja egy oly törekvés érdekében, melyet lapunk közelebbi számai terjedelmesen méltattak, — csak azt jegyezzük meg itt, hogy most már értjük, mi indította a „M. Polgár“-t, ez u. n. erdélyi lapot arra, hogy a Victoria pesti részvényeseit pártolja az erdélyi részlekek szemben. Hja! egyik kéz a másikat mossa.

— Kolozsvárról Pestre Pünkösztör nagy kéjvonat indul, rendkívül mérsékelt árakkal, kitűnő rendezéssel, s azon nagy előnnyel, hogy a váltott jeggyel 5 napon át bármely személyvonaton szabad a visszatérés. A vendégek elszállásolásáról az ez alkalomkor megnyíló Hungaria szálloda gondoskodik, mely a kolozsvári vendégek számára külön 200 nagy s olcsó szobát tart fenn. Bővebb értesítést nyíltér és hirdetés rovataink adnak.

— A f. é. május 15-re kitűzve volt temesvári erdő-, mezőgazdasági-, műpar- és ipar-kiállítás tekintettel a kiállítás és gazdagulás ügyére nyomasztólag ható, még jelenleg is fennálló politikai háborús körülményekre, valamint az azon vidéken bekövetkezett vízáradásokra, a f. év szeptember hó 6-ra és következő napjaira lón elhalasztva. A miről a kiállítási bizottmány f. é. február 21-ről kelt körözwénye folytán oly megjegyzéssel történik értesítés, hogy a bejelentési hatánap is f. é. augusztus hó 6-ig lón meghoszabbítva. A kereskedelmi és iparkamarától. Kolozsvárt, 1871. május 19-én.

— Necrológ. Bothos István saját; veje: Székely János, kézdí-vásárhelyi ev. ref. pap; unokák: Ilona és János, második neje Ince Sarolta s gyermekei Malvina, Melinda és Ödön; valamint a közelebbi s távolabbi rokonok nevében, nehéz fájdalomtól ágyafenekéhez szegve, kedvetlenül jelenti, hogy hű nője, az illetőknek nagy anyja Bothos Istvánnak született Szathmári Juliánna élete 79-ik, házasságuk 43-ik évében, f. hó 21-én öreg-ségi végelgyengülés következtében meghalt.

— Nem mind arany, a mi fénylik. Bécsnek egy előkelő vendéglőjébe néhány nappal ezelőtt egy fiatal ember szállott be. Péntz ugyan nem láttak nála, de annál több ékszer. Volt órája, láncza, tüje, gyűrűi, mind a legtisztább talmi — aranyból. A pinczér az ifjú embernek határtalanul hitelezett; végre azonban kitűnt, hogy az ékszerek csak szemfényvesztésre szolgálnak s az ifjú ember a rendőrségre vándorolt. Ott különben kitűnt, hogy már másutt is igyekezett ily úton néhány napig jól élni.

— Moltke egy levele. Oscar v. Redwitz, különben vizenyős poéta, „Das Lied vom neuen Deutschen Reich“ című költeménye nevezetessé lón az által, hogy Bismarck és Moltke e miatt a költőt levelekkel tisztelték meg. Moltke leveléből egy pár szép passust idézünk. „..... A költőnek szabad pazarnak lenni; ő teli kézzel ad gyémántokat és gyöngyöket, az ég csillagait és föld virágait — úgy osztogatja a dicséretet is. Ily értelemben fogom föl, ha önnek dala engem a multnak legnagyobb férfaiával hasonlít össze. Mert azok nagyok voltak a szerencsétlenségben is és épen abban; mi csak eredményekkel dicsekedhetünk. Nevezük bár azt véletlennek, szerencsének, sorsnak vagy isteni rendelkezésnek — azt emberek egyedül nem tették s oly óriási eredmények lényegükben a viszonok eredményei, melyeket nem teremünk s melyek fölött nem uralkodunk. A derék, de szerencsétlen Adorján pápa e szavakat tette sirjára: „Mily különbséget okoz a korszak, melybe az ember működése esik.“ A körülmények legyőzhetetlen hatalma megbuktatták gyakran a legderékabb férfiut és felemelték a gyengét. Ha nekem így, és nem hamis vagy hű szerénységből, a reám pazarolt dicséret jó részét meg nem érdemeltnek kell tartanom. másrészt nem vagyok kevésbé fogékony az iránt, mert oly versek mint az öné, könnyen tulélik a márvány vagy érc emlékeket.“

— Hamis tallérok. Ujabb időben számos hamis po-

rosz tallér van forgalomban, melyek külsőleg miben sem különböznek a valódiaktól. Ezen tallérok kenény- (Wismuth) s dárdbányából készültek, s azért fajsúlyra nézve könnyebbek azért ez a legbiztosabb jel a hamisak fölismerésére.

— Amerikai házassági statisztika. A „N. fr. Presse“ Amerikából néhány statisztikai adatot közöl, melyek azokat is érdeklik, kik különben nem igen kedvelik e száraz tudományt. 1869-ben Massachusetts államban 7 tizennégy tavaszt ért hölgyecske lépett házasságra, és 15 éves korában már 41 ragadta magához a papucskormányt. A férfiak nem sietnek annyira, mert az egész államban a legifjabb vőlegény 16 éves volt, ki magának hasonló koru társnőt választott. Tulfelől meg egy 78 éves szűznek is sikerült a főkött alá bujni, míg más négy hölgy akkor volt szerencsés az édes „igen“-t elmondani, midőn épen a 70-ik évet tölté be. Egy férfiú hatodszor cserélt gyűrűt, midőn 30 éves volt, egy másik hatodik társnőjével egy 62 éves özvegyet választott. Az egész éven át 45 férfiú nősült, kik a 70-ik évet már túlélték, és egy 80 éves özvegy második nejével egy 54 éves özvegyt vezetett az oltárhoz. Egy 30 éves özvegy ember egy 20 éves nővel kelt egybe. Ez magában véve nem különös, de a házasság mégis regényes, mert a hölgy ily ifjú korában már három férjeért fizetett temetési költségeket. Továbbá fel van jegyezve egy házasság, melyben a vőlegény 73, a menyasszony 62 éves volt s mindkettő negyedikben lépett házassági szövetségre. Egy 30 éves szűz egy 32 éves ifjuhoz ment nőül, ki már a 6-ik gyűrűt tűzte ujjára. — Ugy látszik Massachusetts államban nem tartják La Rochefoucault maximáját, mely szerint a komoly dolgok közt legbolondabb a házasság.

— A divat. Franciaországban már föltojja fejét a reactio, nem ugyan Párisban sem Versaillesban, hanem a — divatban, melynek iránya mindig biztos jeléről szolgálhat a közérzelemnek. A divat önkényeszerű uralkodója a híres női szabó Wörth, az elviselhetetlen állapotot tekintve, Párisból Lyonba tette át lakását. Ott uralkodik mindenható ollójával s hirdeti az egész világ számára az új divatot, mely korántsem emlékeztet a Titusfejek korszakára s azon időre, midőn a jupons a la sansculotte volt a fashionable. Az új szövet neve „Gros de Rome“, színe pedig igen kedves „Bleu de roi“. Egy másik divatos kelme, melyből a köntös derekát a la Raphael készítik „armute de duchesse“ nevet visel, ezenkívül mintául elkészült egy öltöny „princesse des Ursins“, mely XIV. Lajos korára emlékeztet. Vigyázzon a párisi commune, mert napjai megszámlálvák: XIV. Lajoskori öltönyök veszélyesebbek rá nézve, mint a Mac-Mahon ágyui.

KÖZGAZDASÁG.

— A kolozsvári kereskedelmi és iparkamara f. hó 19-én tartott közgyűlése a következő legyegesb ügyekkel foglalkozott: a m-ludasi kereskedők és birtokosok kérelmét a Maros áthidalása ügyében a legmelegebben pártolta s feliratában a miniszterium előtt tüzetesen indokolni határozta, mind az építendő hid szükségességét, mind azt, hogy annak építése a miniszteriumnak kevesebbe kerül, mint a megyének, miután a görögnyí kincstári erdőségekből a szükséges anyagot az állam szolgáltatathatja. A bánya-törvényjavaslat felett véleményt szerkeszteni egy bizottság volt kinevezve. A gyűlés a bizottság véleményét helyeselte s azt egész terjedelmében a gyűlési jegyzőkönyvbe felvenni határozta; egyszersmind köszönetet szavazott tanár Haller K. és Nemes J. és Poch J. uraknak, a kik a bizottság tanácskozásában résztvenni sziveskedtek. A miniszterium a vegyeskereskedés és szatocsság gyakorlati értelmezését kívánván, a gyűlés azon nézetét fejezte ki, hogy a két üzlet közt határvonalat állítani rendkívül bajos, sőt lehetlen; a kettőt az által lehetne leginkább megkülönböztetni egymástól, ha minden kereskedést rendszernek nézve a hatóság, a mely szabályszerű könyveket vezet, ennek hiányában minden kereskedési üzlet szatocsságnak nevezhető. A kamara másfél évi számolatát a kiküldött számvizsgáló biztosok megvizsgálván, helyesnek találták; ennek alapján a gyűlés Bogdán István urat, mint pénztárnokot a felelősség alól feloldotta s a zárszámlát a miniszteriumhoz felterjeszténi határozta. A miniszterium a gyógyszerészek oda felterjesztett azon kérését elutasította, hogy a választók sorából kitértessenek. A kamara ezen kívül véleményt mondott a kir. biztos ur tudakozására a törvénytörési bírtónok ágyémű szerelvényének jutányos beszerzése iránt és a nagybányai bányaigazgatóságnak a rézgálicz árai s kelendőse ügyében. A debreczeni keresk. kam. feltérjesztett intézett a miniszteriumhoz a kamarai költségek jelenlegi kiróvási módja ellen, s egyuttal pártolással járult a kolozsvári kamara ez ügyben tett indítványához, hogy t. i. ez ügy rendezése végett hívjon össze a miniszterium az összes kamarák részéről értekezletet. A gyűlés a debreczeni társkamara e felterjesztését hasonlólag pártoló felirattal kívánta gyámoltitni.

Távirati tudósítás a bécsi tőzsdéről.

Máj. 22-én 5%. Metalliques 100 frt 59.30. Kamat —. 5%. Nemzeti kölcsön 100 frt. 69.10. 1860. Kölcsön 97.25. Bankrészvény 782. Hitelintézet részvény 200. frt. 279.80. London 10 ft. st. 100 frt. 23 1/2. kr. 124.95. Ezüst 122.90. Cs. kir. arany 5.91 5/10. Napoleondor 9.92 5/10.

Urbéri kötvények: Magyarországi 80. —. Temesi 77.75 Erdélyi 75. —. Horváthországi 84.50.

Felelős szerkesztő Szász Béla.

Nyíltér *)

Pünkösöd vasárnapján Kolozsvárról Pestre nagy kéjvonat indul hallatlan olcsó árakkal. Bővebben lapunk hirdetéseit közt.

*) E rovat a'att közölttekért csupán a sajtóhatóság irányában vállal felelősséget a

HIVATALOS.

Sz. 10. 1871.

(186)

(3—3)

Hirdetmény.

Három és t. e. Miklósvárszékek lotenyészbizottsága részéről közhirrét tétetik, miszerint a földművelés, ipar- és kereskedelemügyi min. kir. miniszter ur ö nagyméltósága engedélye folytán **Sepsi-Szentgyörgyön** a Szent-János napkor tartatni szokott országos vásárt (sokadalmat) megelőző Kedd napon (**Junius 20-kán**) külön lóvásár és ezen alkalommal reggeli 8 órától kezdődve ló- és fogatverseny fog tartatni.

NEM HIVATALOS.

Pünkösdi vasárnapján NAGY KÉJVNAT Kolozsvárról Pestre

hallatlan olcsó árakkal, s azon eddig nem élvezett kedvezményekkel, hogy az útas Kolozsvártól Pestig nem kénytelen szokás szerint Nagy-Váradon, Püspök-Ladányon és Czegléden vaggont váltani.

A sok utánjárást igénylő kéjvonatra engedélyt csak most nyerhetvén meg, az utazni akarót figyelmeztetjük, hogy **jegyet** egy hamar váltson.

Á R A K:

	II. osztály.	III. osztály.
Kolozsvártól Pestig . . . és vissza	22 frt.	15 frt.
Bánffy-Hunyadtól Pestig „ „	20 „	13 „
Csucsától Pestig . . . „ „	19 „	12 „
Nagy-Váradtól Pestig „ „	15 „	9 „

E jegyekkel Pestről Kolozsvárra **junius 2-ig** bár mely vonattal szabad a visszatérés.

Jegyek válthatók: Kolozsvárt: Kovács Károly (Nagy-piaczi kereskedésben).— Tordán: Veres Dénesnél.— Nagy-Enyeden: Vágó Ferenczénél.— Déesen: Krémer Ferenczénél.— Szamosújvárt: Molnár Antalnál.— Bánffy-Hunyadon: Ignác Károlynál.— Csucsán: Kaszó Dénes (jegyzőnél).— Nagy-Váradon: Hügel Ottónál.

A menet rendje:

óra. perc.	óra. perc.
Kolozsvárról indul fél négykor	Csucsáról indul 6 27
Bánffy-Hunyadról indul 5 40	Nagy-Váradról indul 10 —

Szállásról Pesten 200 szobáig a pünkösdi szombatján megnyíló „HUNGARIA” szállodában van gondoskodva, mely palotászerű épület a főváros közepén, a Duna melletti Ferencz József rakparton magál, közvetlen közelségben az összes gőzhajók kikötő hidjaihoz, felséges kilátással a túlparton Budára, a Széchenyi és Gellérthez, lánczhidra. E szálloda 35000 négyszögletnyi téren terül el, s 361 ablakot számlál.

Konyhája Pesten a legjobb, kávéháza a legfényesebb
Kelt Kolozsvárt, 1871, május 21.

A RENDEZŐSÉG.

! Mesterséges fogak !

(190)
(2—3)

PERL bécsi fogorvos által

mesterséges fogak, légnyomatu fogsorok, arany és vulkanitba foglalva a legújabb amerikai mód szerint czélszerűen és természetesen fájdalom nélkül betétnak, a foggyökér eltávolítása nélkül. Ugyisint fogműtétek kiváló figyelemmel eszközöltetnek, valamint fogfájdalmak örökre eltávolíttatnak

Lakása Kolozsvárt, a Nemzeti Szállodában, 6 sz.
Rendel 9 órától d. e. 5 óráig d. u.

Árak mérsékeltek.

(189) 2—2

Figyelmeztetés.

A korondi fürdő- idény jun. 15-én megkezdődik. Szállások az irrt határidőig Czecz Miklósnál M.-Vásárhelyt, azon túl a fürdő igazgatóságánál Korondon rendelhetők meg. Mindkét esetben a megrendelés bizonyos előleg beiktatása mellett biztosítható.

A múlt évben előjegyzett szállások is csak úgy érvényesek, ha május végeig az előfizetés megtörténik, különben kiadatnak. Korond. máj. 20. 1871. Csontos Elek. fürdő igazgató.

(187) (2—6)

M. gr. legid. Teleki Domokos úr czelnai pinczéjében **1500** erd. veder kitűnő 1866-ik évi **bor eladó**, erd. vedrenként 4 frton o. értékben. Értekezhetni Albert Elek tisztartóval Czelnán.
Utóposta M.-Igen.

Báznai fürdő

Medgyes mellett Erdélyben.

Megnyitás 1871 május 17-kén.

Az iblany és büzeny tartalma báznai sóviz fürdők, a melyek ezer meg ezer szenvedőnek tökéletesen visszaadák egészségét, különösen gyógyerejűeknek bizonyultak a **csúsz és köszvény** minden nemeiben, **görvélyben**, a hajlások idült gyuladásaiban, **tagficzomodásban**, **inkurtulásban**, a **méh viztolulásaiban** és idült gyuladásaiban, **dysmenorrhoeában**, **amenorrhoeában**, **higanysinlésben**, **avult bujasenyben**, **aranyeres bajokban** sat.

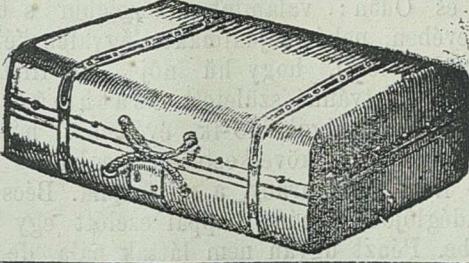
Ezen tökéletesen kijavított, kellemes sétányokkal, új kerttel ellátott, kis völgyben (erdő- és szőlőhegyektől környezve) fekvő gyógyhely, a legnagyobb kényelemmel van berendezve, (200—300 család számára) elegendő tiszta, egészséges és czélszerű szállást nyújt, e mellett gondoskodva van jó és jutányos étellekről és italokról (még a nevezetesebb ásványvizekről is), pontos szolgálatról, orvosi segélyről, 10 hírlapról különféle nyelven, fürdőzenéről, tekeasztalokról, bálokról s egyéb mulatságokról.

Alóltirt tisztelettel kéri a n. é. t. cz. közönséget, hogy tudakozódásait Fehérvárra Binder szállodájába, május 17-kén túl pedig Báznára a fürdőbe intézni méltóztassék.

BINDER JÓZSEF,
szálloda tulajdonos Gy.-Fehérvártt- és a báznai fürdő bérloje
Medgyes mellett Erdélyben.

184
3—*

Nagy Bazár



Csapó Sándornál

KOLOZSVÁRTT

kalapos-, czipész- és szijgyártó művekből, lovaglő és vadász-készletekből stb. stb.

Férfi-, női- és gyermek-lábbelik nagy-választásban.

Különös figyelmet érdemelnek saját gyártmányaink **SCHWARZ KÁROLY** úr művezetése alatt készítve.

Megrendelések férfi-lábbelikre gyorsan teljesíttetnek, és pedig topánok 48 óra, eszímák 3 nap alatt készíttetnek. A bőr és más kellékek közvetlen a legjobb hírv gyárakból hozattatnak s a munkaerő akként van fejlesztve, hogy még a tulzottabb igényeknek is megfelel.



